

IHO, IMMUNOFUORESENSITUTKIMUS Sk-PAD-IF, 4047

- Tiedustelut:** Tekniset ohjeet: Patologian laboratorio, näytteiden vastaanotto puh. 044-7113482 ja/tai immunohistokemian laboratorio puh. 044-7113971.
- Yhteyshenkilöt:** Patologian erikoislääkäri Jaana Rummukainen (puh. 044-7113974, jaana.rummukainen@kuh.fi), sairaalasolubiologi Sanna Suikkanen (puh. 044-7176088, sanna.suikkanen@kuh.fi) ja klinikaylilääkäri Vesa Kärjä (puh. 044-7113471, vesa.karja@kuh.fi)
- Indikaatio:** Immunoglobuliini- ja komplemmenttikertymien osoittaminen ihonäytteestä, kun epäillään immunologisia rakkulatauteja (pemfigus, pemfigoidi, dermatitis herpetiformis, herpes gestationis), sidekudostauteja (LE-discoides, SLE, dermatomyositis, MCTD) tai vaskuliittia.
- Lähete:** **Sähköinen lähete** (Weblab/ Multilab, OHJE-2013-02859).
KYSin ulkopuoliset laboratoriot: Kudos- ja solunäytteen lähete
- Lähetetiedoista tulee ilmetä näytteenottoindikaatio ja dermatologinen kysymyksenasettelu keskeisine kliinisine tietoineen ja diagnoosiehdotuksineen, jotka saattaisivat vaikuttaa patologin tulkintaan. Näytteenottokohta on ilmoitettava mahdollisimman tarkasti. Eri kohdista otetut näytteet on eriteltävä selvästi myös lähetetietoihin. Lähetetietojen tulee täsmätä lähetettävien näytepurkkien tietoihin. Esitietoihin tulee merkitä myös tieto näytteen mahdollisesta tartuntavaarallisuudesta (esim. hepatiitti, HIV, tuberkuloosi, prionitauti).
- Näyteastia:** Tuorenäyte: styroksilevy tai muoviastia, jossa näyte on kosteisiin keittosuolakääreisiin käärittynä.
Virka-ajan (ma-pe klo 8-15) ulkopuolella näytteet otetaan IF-fiksatiivia sisältävään näyteastiaan (Tarra: Immunofluoresenssinäyte, IF-fiksatiivi), joita voi tilata/noutaa patologian laboratorion näytteiden vastaanotosta, jääkaapista +4°C (KYS, Puijon sairaala RAK 1B, G3-käytävä, puh. 044-7113482)
- Näyte:** Ihobiopsia tai veneviilto. Mieluiten vähintään 3 mm stanssilla.
Dermatitis herpetiformis (DH) -epäilyssä näyte otetaan terveeltä iholta, muissa rakkulataudeissa sekä haavaumissa tuoreen leesio ja terveen ihon rajalta. Eri alueilta otetut näytteet on laitettava omiin purkkeihinsa. Näyteastiaan on merkittävä potilaan henkilötiedot ja niiden on täsmättävä läheteeseen.
- Näytteen säilytys ja kuljetus:** Huoneenlämmössä. Tuorenäytteet toimitetaan välittömästi patologian näytteiden vastaanottoon (virka-aika ma-pe klo 8-15). KYSin ulkopuolelta tulevat näytteet ja virka-ajan (ma-pe klo 8-15) ulkopuolella otetut näytteet laitetaan IF-fiksatiiviin ja toimitetaan patologian laboratorion näytteiden vastaanottoon tai lähetetään osoitteella:
- Kuopion yliopistollinen sairaala
Kliininen patologian yksikkö C4500
Rak. 1B, 3. krs
PL100, 70029 KYS.
- Menetelmä:** Näytteestä valmistetaan jääleikkeet. Värjäysvalikoimaan kuuluu suora immunofluoresenssitutkimus immunoglobuliineille IgA, IgG, IgM, ja C3c sekä fibrinogeeni patologin harkinnan mukaan. Värjätyt leikkeet tutkitaan fluoresenssimikroskoopilla. Menetelmä on akkreditoitu (FINAS, SFS-EN ISO 15189:2013).

- Tulkinta:** Patologian erikoislääkäri tai vastuuhenkilön valtuuttama erikoistuva lääkäri antaa mikroskooppitutkimuksen perusteella lausunnon, johon kuuluu patologisanatomisen diagnoosi (PAD) tekstiosana että taulukkoina. Tulkinnassa arvioidaan immunoglobuliinien, fibrinogeenin ja komplementin määrää 4-portaisella asteikolla, esiintymispaikkaa ja värjäytymistapaa. Lausunnossa pohditaan löydöksen sopivuutta spesifeihin ihosairauksiin ja vastataan läheteessä esitettyihin spesifeihin kysymyksenasetteluihin.
- Virhelähteet:** Formaliinifiksaatio heikentää analyysiä, samoin tuorenäytteen kuivuminen tai vahingoittuminen liian pitkän kuljetusajan johdosta. Immunoglobuliinit hajoavat leesioon vanhetessa. Edustavin tulos saadaan alle viikon vanhasta leesiosta.
- Tekotiheys:** ma-pe
- Tulos valmiina:** 7 arkipäivän kuluessa näytteen saapumisesta (80%). Kiireelliset tapaukset pyritään vastaamaan nopeammin. Tuloksen valmistumiseen vaikuttaa myös erikoistutkimusten käytön tarve.
- Laatija, pvä:** Jaana Rummukainen, Sanna Suikkanen, Satu Remes, 24.8.2020
- Hyväksyjä, pvä:** Vesa Kärjä, 31.8.2020
- Päivitetty, pvä:** Vesa Kärjä, Satu Remes, 27.8.2021

Akkreditoituun pätevyysalueeseen sisältyvä toiminta on nähtävissä verkkosivuilta:
www.finas.fi - Akkreditoidut toimijat - T34

